

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název:	První krok k biozahradě <i>Co je biozahrada?</i> <i>Biozahrada je místo, kde se cítí dobře člověk, rostliny i živočichové.</i> <i>V biozahradě se nebojuje, ale spolupracuje. Bios, značí život a bio zahradník dělá vše pro život. Zahrada a život v ní se mu za to bohatě odměňují, svými plody, svou laskavou atmosférou a svým nikdy nekončícím velkolepým představením barev vůní, chutí, tvarů a pohybů, prostě života. Do takové zahrady se chodí s radostí, láskou ale také s pokorou.</i> <i>Radomil Hradil</i>
Cíl:	<i>Cesta k vybudování komplexní a opravdové biozahrady je dlouhá, ale když začneme od malých krůčků, budeme se postupně svému cíli přibližovat a radovat se z dosažených úspěchů.</i> ✓ Získat vědomosti a dovednosti na příkladě jednoho z postupů při vytváření bio zahrádky. ✓ Získat potřebné vědomosti a dovednosti pro založení záhonku, kde jsou vysazeny rostliny ve smíšené kultuře, které si navzájem prospívají a dobře vedle sebe rostou. ✓ Naučit se přemýšlet a pracovat na zahradě v souladu s přírodními zákonitostmi.
Motivace:	Základem pro pochopení, jak bio zahrádky prosperují, je pozorování přírodních procesů. Vyjděte do lesa, nebo na louku, ať se žáci podívají, zda se vyskytuje v přírodě čistá monokultura nějaké rostliny. Pro přírodu je „monokultura“, tedy kultura jedné plodiny, něco nepřírozeného. V původních selských zahradách vedle sebe prosperovaly v dobrých sousedských vztazích zelenina, bylinky i okrasné květiny. Pokuste se vytvořit záhon, kde budou vysazeny rostliny ve smíšené kultuře tak, aby se navzájem neodpuzovaly, nekonkurovaly si, ale naopak aby si pomáhaly. K tomu je třeba získat potřebné znalosti o vzájemné snášenlivosti, či nesnášenlivosti rostlin, cit pro přirozenost a harmonii. Buďte trpěliví při prvních neúspěších a získávání zkušeností. Při zakládání záhonu se smíšenou kulturou je využíváno znalostí hospodaření v souladu s přírodou a jejími zákonitostmi.

Metodický list Lísky pro učitele na podporu EVVO ve školách č. 57/2012

© Vydává Líska – o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, Z. Kalandry 1095, 755 01 Vsetín,
www.liska-evvo.cz pro ALCEDO – středisko volného času ve Vsetíně.

Metodické listy jsou vydávány v rámci projektu „Školní program krok za krokem – další vzdělávání pedagogů při zajišťování EVVO v MŠ, ZŠ a SŠ“, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.3.09/03.0016
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	Nevýhody pěstování monokultur: ✓ Jednostranné čerpání živin z půdy. ✓ Monokultura poskytuje lepší příležitosti pro hmyz a další živočichy, pro které je tato plodina potravou. ✓ Jedna výška plodiny a stejný časový vývin, včetně jednotné sklizně. ✓ Jedna hloubka kořenů, čerpání živin v jedné úrovni. ✓ Mnohonásobně větší rozvoj chorob rostlin. ✓ Monokultura působí nudně, nepodnětně. Přednosti smíšené kultury: • Rostliny ve smíšené kultuře upravují půdu svými kořeny, nebo dokonce dodávají živiny a navzájem se podporují. • Ve smíšené kultuře obtížně hledá hmyz rostliny vhodné pro potravu svého potomstva. Jsou to především druhy, které se orientují čichem, protože létají za šera a matou je různé vůně rostlin smíšené kultury. • Na záhonu se smíšenou kulturou, se mohou uplatnit různé výškové kombinace rostlin, různé využití slunečních paprsků a naopak potřeb zastínění. • Při respektování růstu kořenů do různé hloubky sousedících rostlin, si tyto navzájem nekonkurují, ale využívají živiny v různé úrovni. • Pohled na smíšenou kulturu nabízí inspirace a zamyšlení nad pestrostí života v souladu s přírodou. • Bio zelenina, tedy vlastní produkty, mohou mít pozitivní vliv na zdraví a dodávat více energie.
Doba trvání:	1 hodina v pracovně na přípravu další požadavky na čas dle místních podmínek na přípravu a výsadbu záhonu
Místo:	Učebna, zahrada
Potřeby a materiál:	✓ Metodické listy na teoretické procvičení. ✓ Připravený prostor na jeden nebo více záhonků. ✓ Pracovní náradí. ✓ Semena, sazenice. ✓ Plánek, dle kterého budou žáci postupovat při sázení.
Postup: 1. Příprava	➤ V pracovně se žáci seznámí prostřednictvím pracovních listů č. 1 a č. 2 s příklady rostlin, jejich vhodnými či nevhodnými sousedy. ➤ Rozhovor na téma, zda i v přírodě takové vztahy existují. ➤ Na základě získaných znalostí, připraví žáci plánek osázení jednoho, či více záhonků.

Metodický list Lísky pro učitele na podporu EVVO ve školách č. 57/2012

© Vydává Líska – o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, Z. Kalandry 1095, 755 01 Vsetín,
www.liska-evvo.cz pro ALCEDO – středisko volného času ve Vsetíně.

Metodické listy jsou vydávány v rámci projektu „Školní program krok za krokem – další vzdělávání pedagogů při zajišťování EVVO v MŠ, ZŠ a SŠ“, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.3.09/03.0016
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

2. Realizace	➤ Výsadba smíšené kultury.
Reflexe	Bude probíhat průběžně, rozhovor, fotodokumentace, písemná dokumentace
Očekávané výstupy	○ Žák získá základní znalosti k pěstování plodin ve smíšené kultuře. ○ Vyzkouší si osvědčené postupy tohoto způsobu pěstování ○ Začne přemýšlet o výhodách a přednostech biozahrady.
Začlenění okruhů PT:	EVVO : Ekosystémy Základní podmínky života
Cílová skup.	5. ročník, II. Stupeň ZŠ Nižší ročníky víceletých gymnázií

Metodický list Lísky pro učitele na podporu EVVO ve školách č. 57/2012

© Vydává Líska – o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, Z. Kalandry 1095, 755 01 Vsetín,
www.liska-evvo.cz pro ALCEDO – středisko volného času ve Vsetíně.

*Metodické listy jsou vydávány v rámci projektu „Školní program krok za krokem – další vzdělávání pedagogů při zajišťování EVVO v MŠ, ZŠ a SŠ“, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.3.09/03.0016
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.*

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PRACOVNÍ LIST č. 1

Ukázky rostlin a jejich vzájemné snášenlivosti, či nesnášenlivosti.

Vysvětlivky: X – odpuzuje, nebo působí proti

Bylina	Soused ANO	Soused NE	Příznivé vlastnosti
Celer	Rajče, košťáloviny	Celer, brambory, kukuřice	X bělásci hlemýždi, slimáci
Cibule	Jahody, mrkev, kopr, hrách, cuketa, salát	Fazol, košťáloviny	X plíseň šedá, hlemýždi, slimáci
Česnek	Růže, jahody, okurka, salát, mrkev, rajče, petržel	Fazol, košťáloviny, hrách	X plíseň šedá, hlemýždi, slimáci, myši, hraboši, háďátka
Hořčice bílá	Růže, rajčata, brambory	Košťáloviny	X háďátka, hlemýždě, slimáky X černou skvrnitost růží Využití na zelené hnojení
Kopr	okurka, hrách, fazol, petržel, mrkev, rajče, cibule, košťáloviny, červená řepa	-	X bělásci, dřepčící, zlepšuje vzcházení
Křen	Ovocné stromy, brambory	-	X monilióza, mandelinka
Libeček	Estragon	Pelyněk pravý	X plže
Pažitka	Mrkev, kopr, rajče	Fazol, hrách, košťáloviny, červená ř.	X pochmurnatku mrkvovou
Pohanka	jahodník, kedluben, mrkev, celer, cibule, rajče, salát,	Fazol, hrách, červená řepa	X plíseň šedá, rez celerová, bělásci

Metodický list Lísky pro učitele na podporu EVVO ve školách č. 57/2012

© Vydává Líska – o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, Z. Kalandry 1095, 755 01 Vsetín,
www.liska-evvo.cz pro ALCEDO – středisko volného času ve Vsetíně.

Metodické listy jsou vydávány v rámci projektu „Školní program krok za krokem – další vzdělávání pedagogů při zajišťování EVVO v MŠ, ZŠ a SŠ“, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.3.09/03.0016
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PRACOVNÍ LIST č. 2

Do prázdných obdélníků doplň názvy rostlin, které jsou vhodnými sousedy.

Česnek	→	
	→	
	→	

Cibule	→	
	→	
	→	

Kopr	→	
	→	
	→	

Rajče	→	
	→	
	→	

Mrkev	→	
	→	
	→	

Metodický list Lísky pro učitele na podporu EVVO ve školách č. 57/2012

© Vydává Líska – o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, Z. Kalandry 1095, 755 01 Vsetín,
www.liska-evvo.cz pro ALCEDO – středisko volného času ve Vsetíně.

*Metodické listy jsou vydávány v rámci projektu „Školní program krok za krokem – další vzdělávání pedagogů při zajišťování EVVO v MŠ, ZŠ a SŠ“, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.3.09/03.0016
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list Lísky pro učitele na podporu EVVO ve školách č. 57/2012

© Vydává Líska – o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, Z. Kalandry 1095, 755 01 Vsetín,
www.liska-evvo.cz pro ALCEDO – středisko volného času ve Vsetíně.

*Metodické listy jsou vydávány v rámci projektu „Školní program krok za krokem – další vzdělávání pedagogů při zajišťování EVVO v MŠ, ZŠ a SŠ“, registrační číslo projektu CZ.1.07/1.3.09/03.0016
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.*